

Landgebruikers te Harkstede (1586)

door R.H. Alma

Van het Scharmerzijlvest zijn vrijwel geen oude schotlijsten bewaard gebleven. Een van de weinige is het hier uitgegeven overzicht uit 1586¹. Het overzicht geeft de landgebruikers en, voor een deel, de eigenaren en perceelsnamen. De grootte van de landerijen is gerekend in grazen en akkers (elk 4 grazen).

Nafolgende grootheit unde ackertalen hebben de gemeente van de Grote Harckstede overgegeven anno 1586 om daarmede t'bewisen harer beswaernisse des nien dijx ende hebben eerst gestellet de unbruickbare landen. Darna de bruickbaren met des Schermer convents landen, so in de Grootte Harckstede verscheten.

ackeren	Volgende landen binnen voer bruickbar overgegeven	ackeren
S. Gertrudengasthuis	24	
Costerienlant	7½	
<i>Jacob Roeleffs</i>	18	<i>Jurien Geerts</i> 27½
<i>Svane Horenges</i>	15	<i>Derck Geerts</i> 12
<i>Jonge Simons lant</i>	33	<i>Eise Barolts</i> 17
<i>Jan Hermens</i>	10	<i>Jan Barolts</i> 15
<i>Olde Simon ende Gerryt</i>	12	<i>Berent Hermens</i> 19½
<i>Henrick Jacob</i>	15	<i>Jan Lambers</i> 18
<i>Peter Jansen</i>	10	<i>Berent Schror</i> 8
<i>Arent Peters</i>	15	<i>Jacob Berents</i> 20
Gertrudengasthus landen, so in Heiden- scap plegen gebruicket te worden	57½	<i>Eppe ende Gerryt</i> 19
Tesinge.....	14½	<i>Suyten ende Jan Vonck</i> 20
Wittewerum.....	5	<i>Hinrick Berents</i> 8
Oldencloster bij den Dam	3½	<i>Peter Coster</i> 6
Scermer convents lant na onse weten	47	<i>Wolter Kuiper</i> 14
<i>Jan Henrix</i>	2	<i>Frans Evers</i> 5
<i>Jan Albers</i>	5½	
<i>Henrick Meiners ende Hermen Bomler</i> [?]	4½	
<i>Hinrick Clant ende Bene Scatters</i>	2	
ende	1 gras	
<i>Jan Peters</i>	4½	
<i>Lubbert Birse</i>	5½	
Des kerckenlant.....	10	
Des pastoirs lant.....	17½	
Facit.....	[niet ingevuld]	

Totale somma der unbruickbare landen van de Grote Harckstede als voersc. is, sint 318½ ackeren ende 1 gras². De somma der bruickbare landen 209 ackeren.
Facit tsamen 527½ ackeren 1 gras.

Het convents lant van olts van Schermer in de Grote Harckstede 26 ackeren
Jan Jacobs lant 10
Clas Albers lant 6
Jan Boeckholts lant..... 2
Gert Klumcker bruickt..... 5 grasen

Facit 47 ackeren 1 gras³, so tovoeren voer unbruickbare overgegeven is.

¹ H.A. Farmsum, inv.nr. 11*, fol. 21v/22r.

² Optelling levert echter 338½ akkers en 1 gras.

De nafolgende hefft *Bernardus Haselunnen-*
sis, in Schermer prior, van des convents lan-
den in de Grote Harcksteede overgegeven
den 27 september 1588

Ten ersten naest *Wiger Mattees* 24 grase
De Haververne..... 18 gras.
Costers mate..... 9 gras.
De Bonenkamp..... 24 gras.
Veen an den Hamwech 12 gras.

Facit 87 gras., dat is 212⁴ ackeren.

Ubben lant..... 10 ackers

³ Optelling levert echter 45 akkers 1 gras.

⁴ Lees: 21³/₄ akkers.

Naest Costersmate40 gras.
Daer ten enden.....7 gras.
Ubben heem.....3 gras.
Daernaest6 gras.
Noch anden Ee..... 14 gras.
Ende schreeff, so daer meer landen weren,
solde men wisen.
Noch so *Jurien Gerrys* gebruiket 8
ackeren, sint.....32 gras.

Somma 49 ackeren⁵, maken 1½ grote
hondert ende 19 grasen⁶.

⁵ Hierbij zijn de laatste 8 akkers niet geteld.

⁶ 49 akkers = 1½ grote hondert en 16 grasen.

Landgebruikers in de Stadstafel (1589)

door R.H. Alma

Navolgend lijstje¹ geeft een overzicht van de landgebruikers van de Groninger Stads-
tafel (het gebied rond de stad binnen de stadsjurisdictie) die vrijgesteld waren van de
jaartax, omdat hun vee geroofd was. De lijst geeft geen plaatsaanduiding, maar dat het
om de stadstafel ging, blijkt uit de vermelde namen.

Dysse byndt bij den erb. raet vrij gekent omdat hoer die besten benomen byndt, unde byndt
den erb. rentemester *Diest* yn 't ontfanck des derde yaer taxste affgekorttet anno 89.

<i>mester Freryck</i> 9 grasse	<i>Bareldt Hopenbynder</i> 13 grasse
<i>Geerd van Reen</i> 30 grasse	Die boumester <i>Hyndryck</i>
<i>Menko Harmens</i> 5½ gras	<i>Helmychs</i> unde <i>Hero ter</i>
<i>Broer Peters</i> 17 grasse	<i>Braeck</i> tho sammen 12 grasse
<i>Arent Hachtynck</i> 15 grasse	<i>Warmeldt Kremer</i> 6 grasse
die erb. <i>Anthonyus Brunyck</i> 27 grasse	<i>Alyt Geerts</i> 10 grasse
<i>Johan Roeleffs</i> unde <i>Berent</i>	<i>Derryck Berents</i> 8 grasse
<i>Hyndrycks</i> tho samen 12 grasse	

Summa 1½ hondert 14½ gras, maket 9½ daler drye g.st. vijff vijff [sic] plackken.

Noch daerbij gedaen 14 grasse, diewelckke die erb. *Peter van Diest* tveemaell hefft verschat-
tet, dan nu ten derdden hefft niet wyldt, unde is verklaerd dat het *Bareldt Hoepenbynder*
hoerdde tho betalen.

Summa yn all gekorttet an die derde yaertaxst tyen daler 19 g.st. drye placken.

Dyt bekenne ick *Redmar Konyneck* als yn der tijdt olderman.

¹ R.v.R., inv.nr. 7.87 (gelicht uit R.v.R., inv.nr. 7.48, fol. 180), twee vrijwel gelijklopende exemplaren.